

Mišljenje 15/2021 o Nacrtu provedbene odluke Europske komisije u skladu s Direktivom (EU) 2016/680 o primjerenosti zaštite osobnih podataka u Ujedinjenoj Kraljevini

Doneseno 13. travnja 2021.

Translations proofread by EDPB Members.
This language version has not yet been proofread.

Verzije

Verzija 1.1	6. srpnja 2021.	Promjena u formatiranju
Verzija 1.0	13. travnja 2021.	Donošenje mišljenja

SADRŽAJ

1. SAŽETAK	4
2. UVOD.....	6
2.1. Okvir Ujedinjene Kraljevine za zaštitu podataka.....	6
2.2. Područje primjene procjene Europskog odbora za zaštitu podataka.....	6
2.3. Opći komentari i pitanja	8
2.3.1. Međunarodne obveze koje je preuzela Ujedinjena Kraljevina.....	8
2.3.2. Moguća buduća odstupanja okvira Ujedinjene Kraljevine za zaštitu podataka	8
3. PRAVILA KOJA SE PRIMJENJUJU NA OBRADU OSOBNIH PODATAKA KOJU PROVODE NADLEŽNA TIJELA U SVRHU KAZNENOG PROGONA	9
3.1. Glavno područje primjene	9
3.2. Zaštitne mjere, prava i obveze.....	10
3.2.1. Obrada na temelju „privole” ispitanika.....	11
3.2.2. Prava pojedinaca	11
3.2.2.1. <i>Potvrde o nacionalnoj sigurnosti</i>	11
3.2.2.2. <i>Automatizirano donošenje odluka u okviru Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva</i>	12
3.2.3. Daljnji prijenosi	12
3.2.4. Daljnja obrada, uključujući daljnje dijeljenje u svrhe nacionalne sigurnosti	15
3.3. Nadzor i provedba	15

Europski odbor za zaštitu podataka,

uzimajući u obzir članak 51. stavak 1. točku (g) Direktive (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP¹ (dalje u tekstu „Direktiva o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva”),

uzimajući u obzir članke 12. i 22. svojeg Poslovnika,

DONIO JE SLJEDEĆE MIŠLJENJE:

1. SAŽETAK

1. Europska komisija donijela je 19. veljače 2021. Nacrt provedbene odluke (dalje u tekstu „Nacrt odluke”) o primjerenosti zaštite osobnih podataka u Ujedinjenoj Kraljevini u skladu s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva². Nakon toga Europska komisija pokrenula je postupak za njezino službeno donošenje.
2. Europska komisija istog je dana zatražila mišljenje Europskog odbora za zaštitu podataka (dalje u tekstu „Odbor”)³. Procjena Odbora o primjerenosti razine zaštite koja se pruža u Ujedinjenoj Kraljevini donesena je na temelju pregleda samog Nacrta odluke te na temelju analize dokumentacije koju je Europska komisija stavila na raspolaganje.
3. Preporuke Odbora o kriteriju primjerenosti u skladu s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva⁴ donesene 2. veljače 2021. jedan su od glavnih referentnih dokumenata koje je Odbor upotrebljavao pri izradi ovog Mišljenja, osim Preporuka Odbora 02/2020 o europskim temeljnim jamstvima za mjere nadzora⁵, u kojima se navodi relevantna sudska praksa.
4. Glavni je cilj Odbora dati mišljenje Europskoj komisiji o primjerenosti razine zaštite koja se pruža pojedincima u Ujedinjenoj Kraljevini. Važno je napomenuti kako Odbor ne očekuje da pravni okvir Ujedinjene Kraljevine bude istovjetan europskom zakonodavstvu o zaštiti podataka.
5. Međutim, Odbor podsjeća da se u članku 36. Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva i u okviru sudske prakse Suda Europske unije (dalje u tekstu „Sud EU-a”) zahtijeva da se zakonodavstvo treće zemlje uskladi s temeljnim načelima utvrđenima u toj direktivi kako bi se moglo smatrati da pruža primjerenu razinu zaštite. Kad je riječ o području zaštite podataka, Odbor primjećuje da je pravni okvir Ujedinjene Kraljevine uvelike usklađen s okvirom Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva u pogledu određenih temeljnih odredaba, kao što su pojmovi (npr. „osobni podaci”,

¹ SL L 119, 4.5.2016., str. 89.

² Vidjeti priopćenje za medije Europske komisije, Zaštita podataka: Europska komisija pokreće postupak u vezi s prijenosom osobnih podataka Ujedinjenoj Kraljevini, 19. veljače 2021., https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hr/ip_21_661.

³ Isto.

⁴ Vidjeti Preporuke Odbora 01/2021 o kriteriju primjerenosti u skladu s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva, donesene 2. veljače 2021., https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/file1/recommendations012021onart.36led.pdf_en.pdf.

⁵ Vidjeti Preporuke Odbora 02/2020 o europskim temeljnim jamstvima za mjere nadzora, donesene 10. studenoga 2020., https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/preporuki/recommendations-022020-european-essential-guarantees_hr.

„obrada osobnih podataka“, „voditelj obrade podataka“), osnove za zakonitu i pravednu obradu u legitimne svrhe, ograničenje svrhe, kvaliteta podataka i razmjernost, zadržavanje podataka, njihova sigurnost i povjerljivost, transparentnost, posebne kategorije podataka, automatizirano donošenje odluka i izrada profila.

6. Odbor preporučuje Europskoj komisiji da svoju analizu upotpuni informacijama o postojanju mehanizma za obavješćivanje relevantnih nadležnih tijela država članica o daljnjoj obradi ili otkrivanju koje provode tijela Ujedinjene Kraljevine kojima su nadležna tijela država članica prenijela osobne podatke te da utvrdi djelotvornost mehanizma u okviru pravnog poretka Ujedinjene Kraljevine.
7. Kad je riječ o prijenosu osobnih podataka iz tijela Ujedinjene Kraljevine za izvršavanje zakonodavstva u treću zemlju, Odbor smatra da se odredbama iz dijela 3. poglavlja 5. Zakona o zaštiti podataka iz 2018. u načelu pruža razina zaštite koja je u osnovi istovjetna onoj koja se jamči pravom EU-a.
8. Iako prima na znanje sposobnost Ujedinjene Kraljevine da na temelju svojeg pravnog okvira i okvira za zaštitu podataka utvrdi koja područja pružaju odgovarajuću razinu zaštite podataka, Odbor želi istaknuti da to može dovesti do mogućih rizika u zaštiti osobnih podataka koji se prenose iz EU-a, posebno ako će okvir Ujedinjene Kraljevine za zaštitu podataka u budućnosti odstupati od pravne stečevine EU-a. **Stoga bi Europska komisija u navedenim situacijama trebala ispuniti svoju ulogu praćenja. Ako se ne zadrži u osnovi istovjetna razina zaštite osobnih podataka prenesenih iz EU-a, Europska komisija trebala bi razmotriti izmjenu odluke o primjerenosti kako bi se uvele posebne zaštitne mjere za podatke prenesene iz EU-a i/ili kako bi se suspendirala odluka o primjerenosti.**
9. **Naposljetku, kad je riječ o međunarodnim sporazumima koje su sklopili Ujedinjena Kraljevina i treće zemlje,** Europska komisija poziva se da ispita uzajamno djelovanje okvira Ujedinjene Kraljevine za zaštitu podataka i njezinih međunarodnih obveza, posebno kako bi se osigurao kontinuitet razine zaštite osobnih podataka koji se iz EU-a prenose u Ujedinjenu Kraljevinu na temelju odluke o primjerenosti za Ujedinjenu Kraljevinu, a koji se nakon toga prenose u druge treće zemlje. Poziva se i da neprekidno prati te, ako sklapanje međunarodnih sporazuma između Ujedinjene Kraljevine i trećih zemalja dovodi do rizika od narušavanja razine zaštite osobnih podataka koja se pruža u EU-u, prema potrebi poduzima mjere.
10. U tom pogledu Odbor naglašava da stupanje na snagu Sporazuma između Ujedinjene Kraljevine i Sjedinjenih Američkih Država o pristupu elektroničkim podacima u svrhu borbe protiv teških kaznenih djela (dalje u tekstu „Sporazum između Ujedinjene Kraljevine i SAD-a u okviru Zakona CLOUD“)⁶ može utjecati na daljnje prijenose iz tijela Ujedinjene Kraljevine za izvršavanje zakonodavstva, posebno u pogledu izdavanja i prijenosa naloga u skladu s člankom 5. Sporazuma između Ujedinjene Kraljevine i SAD-a u okviru Zakona CLOUD.
11. Odbor preporučuje i da Europska komisija neprekidno prati mogu li sklapanja budućih sporazuma s trećim zemljama radi suradnje u izvršavanju zakonodavstva, kojima se pruža pravna osnova za prijenos osobnih podataka tim zemljama, utjecati na uvjete za daljnju razmjenu prikupljenih informacija. Preporučuje se da se posebno prati mogu li odredbe tih međunarodnih sporazuma utjecati na primjenu zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine o zaštiti podataka te dovesti do daljnjih ograničenja ili izuzeća u pogledu daljnje upotrebe i otkrivanja informacija u inozemstvu koje su prikupljene u svrhe izvršavanja zakonodavstva. Odbor smatra da su takve informacije i procjena ključni kako bi se omogućilo

⁶ Vidjeti Sporazum između Vlade Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o pristupu elektroničkim podacima u svrhu borbe protiv teških kaznenih djela, Washington, SAD, 3. listopada 2019.

sveobuhvatno preispitivanje razine zaštite koja se pruža na temelju zakonodavnog okvira i prakse Ujedinjene Kraljevine u pogledu otkrivanja u inozemstvu.

2. UVOD

2.1. Okvir Ujedinjene Kraljevine za zaštitu podataka

12. Okvir Ujedinjene Kraljevine za zaštitu podataka uvelike se temelji na okviru EU-a za zaštitu podataka (posebno na Direktivi o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva i Uredbi (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka (dalje u tekstu „Opća uredba o zaštiti podataka")), što proizlazi iz toga da je Ujedinjena Kraljevina bila država članica EU-a do 31. siječnja 2020. Nadalje, u dijelu 3. Zakona o zaštiti podataka iz 2018., koji je stupio na snagu 23. svibnja 2018. i kojim je stavljen izvan snage Zakon Ujedinjene Kraljevine o zaštiti podataka iz 1998., prenosi se Direktiva o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva i dodatno određuje primjena Opće uredbe o zaštiti podataka u zakonodavstvu Ujedinjene Kraljevine te se dodjeljuju ovlasti i propisuju dužnosti Ureda povjerenika za informiranje u Ujedinjenoj Kraljevini, nacionalnog nadzornog tijela za zaštitu podataka.
13. Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 12. Nacrta odluke, Vlada Ujedinjene Kraljevine donijela je 2018. Zakon o povlačenju iz Europske unije, koji uključuje propise EU-a koji su izravno primjenjivi na zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine. U skladu s tim zakonom ministri Ujedinjene Kraljevine ovlašteni su putem zakonskih instrumenata uvesti sekundarno zakonodavstvo kako bi nakon povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz EU-a izvršili potrebne izmjene zadržanih propisa EU-a i prilagodili ih domaćem kontekstu.
14. Stoga se relevantni pravni okvir koji se primjenjuje u Ujedinjenoj Kraljevini nakon isteka prijelaznog razdoblja⁷ sastoji od:
 - Opće uredbe Ujedinjene Kraljevine o zaštiti podataka, uvrštene u zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine u skladu sa Zakonom o povlačenju iz Europske unije iz 2018., kako je izmijenjena Uredbom o zaštiti podataka, privatnosti i elektroničkim komunikacijama (izmjene itd.) (izlazak iz EU-a) iz 2019.
 - Zakona o zaštiti podataka iz 2018., kako je izmijenjen Uredbom o zaštiti podataka, privatnosti i elektroničkim komunikacijama iz 2019. i Uredbom o zaštiti podataka, privatnosti i elektroničkim komunikacijama (izmjene itd.) (izlazak iz EU-a) iz 2020. i
 - Zakona o istražnim ovlastima iz 2016.

(zajedno „okvir Ujedinjene Kraljevine za zaštitu podataka”).

2.2. Područje primjene procjene Europskog odbora za zaštitu podataka

15. Nacrt odluke Europske komisije rezultat je procjene okvira Ujedinjene Kraljevine za zaštitu podataka, nakon koje su slijedile rasprave s Vladom Ujedinjene Kraljevine. U skladu s člankom 51. stavkom 1. točkom (g) Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva zadaća Odbora je da pruži

⁷ Prijelazno razdoblje traje do 31. prosinca 2020., nakon čega se pravo EU-a više ne primjenjuje u Ujedinjenoj Kraljevini. „Razdoblje premošćivanja” traje najkasnije do 30. lipnja 2021. i odnosi se na dodatno razdoblje u kojem se prosljeđivanje osobnih podataka iz EU-a u Ujedinjenu Kraljevinu ne smatra prijenosom podataka.

neovisno mišljenje o nalazima Europske komisije, utvrdi nedostatke u okviru za primjerenost, ako ih ima, i nastoji razraditi prijedloge za njihovo rješavanje.

16. Kao što je navedeno u Preporukama o kriteriju primjerenosti u skladu s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva, „informacije koje dostavlja Europska komisija trebale bi u svakom slučaju biti iscrpne i Europski odbor za zaštitu podataka trebao bi zahvaljujući njima moći ocijeniti analizu Komisije u pogledu razine zaštite podataka u trećoj zemlji⁸”.
17. U tom je pogledu potrebno napomenuti kako je Odbor na vrijeme primio samo dio dokumenata relevantnih za pregled pravnog okvira Ujedinjene Kraljevine. Odbor je veći dio zakonodavstva navedenog u Nacrtu odluke primio putem poveznica iz Nacrta. Europska komisija nije mogla pružiti Odboru pismena objašnjenja Ujedinjene Kraljevine, kao ni njezine obveze u pogledu razmjena između tijela Ujedinjene Kraljevine i Europske komisije značajnih za ovaj postupak⁹.
18. Uzimajući u obzir navedeno i ograničeni vremenski rok (dva mjeseca) za donošenje ovog Mišljenja, Odbor se odlučio usredotočiti na neke posebne točke navedene u Nacrtu odluke, analizirati ih i dati mišljenje o njima. Pri analizi zakonodavstva i prakse treće zemlje koja je donedavno bila država članica EU-a jasno je da je Odbor utvrdio kako su mnogi aspekti u osnovi istovjetni. S obzirom na svoju ulogu u postupku donošenja zaključka o primjerenosti te količinu zakonodavstva i prakse koja se treba analizirati, Odbor se odlučio usredotočiti na one aspekte za koje postoji najveća potreba za pomnijim pregledavanjem.
19. Odbor je uzeo u obzir primjenjiv europski okvir za zaštitu podataka, uključujući članke 7., 8. i 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (dalje u tekstu „Povelja EU-a”) kojima se štite pravo na privatni i obiteljski život, pravo na zaštitu osobnih podataka, pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje, i članak 8. Europske konvencije o ljudskim pravima (dalje u tekstu „EKLP”), kojim se štiti pravo na privatni i obiteljski život. Osim prethodno navedenog, Odbor je uzeo u obzir zahtjeve Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva i relevantnu sudsku praksu.
20. Cilj je ovog postupka Europskoj komisiji pružiti mišljenje o procjeni primjerenosti razine zaštite u Ujedinjenoj Kraljevini. Pojam „primjerene razine zaštite”, koji je već postojao u Direktivi 95/46/EZ, dodatno je razradio Sud EU-a. Važno je prisjetiti se standarda koji je Sud EU-a utvrdio u predmetu *Schrems I*, a koji glasi da „razina zaštite” u trećoj zemlji mora biti „bitno ekvivalentna” onoj koja je zajamčena u EU-u iako se „u tom pogledu pravna sredstva kojima se koristi treća zemlja za osiguranje takve razine zaštite mogu razlikovati od onih koja se primjenjuju u EU-u”¹⁰. Stoga cilj nije preslikati europsko zakonodavstvo točku po točku, već utvrditi bitne i temeljne zahtjeve zakonodavstva koje se

⁸ Vidjeti Preporuke 01/2021 o kriteriju primjerenosti u skladu s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva, stavak 15., str. 5.

⁹ Kad je riječ o tim elementima, Europska komisija u svojem Nacrtu odluke upućuje na objašnjenja tijela Ujedinjene Kraljevine, a da pritom ne dostavlja pisanu dokumentaciju tih tijela kojima se potkrepljuju objašnjenja, primjerice u odnosu na: učinke prijelaznih odredbi i nedostatak odredbe o vremenskom ograničenju valjanosti (uvodna izjava 87.), primjere privole kao odgovarajuće osnove za obradu (bilješka 68.), pojam „netočan” koji se upotrebljava za „netočne ili obmanjujuće” osobne podatke (bilješka 79.), nadležnost Odbora za obavještajne poslove i sigurnost (bilješka 245.), nizak prag za podnošenje pritužbe Sudu za istražne ovlasti i to da je uobičajeno da taj Sud utvrdi da podnositelj pritužbe nikad nije bio predmetom istrage javnog tijela (bilješka 263.), kombinaciju ovlasti koje proizlaze iz zakonodavstva i običajnog prava (bilješka 52.), ovlasti koje ima vlada (bilješka 62.), činjenicu da druge organizacije mogu, ako to žele, primjenjivati načela Kodeksa prakse o upravljanju policijskim informacijama (bilješka 86.).

¹⁰ Vidjeti presudu Suda EU-a, C-362/14, *Maximillian Schrems protiv Data Protection Commissioner*, 6. listopada 2015., ECLI:EU:C:2015:650 (dalje u tekstu „predmet *Schrems I*”), točke 73. i 74.

razmatra. Primjerenost se može ostvariti kombinacijom prava ispitanika i obveza onih koji obrađuju podatke ili onih koji kontroliraju obradu i nadzor koji provode neovisna tijela. Međutim, pravila o zaštiti podataka djelotvorna su samo ako su provediva i ako se slijede u praksi. Stoga je nužno razmotriti sadržaj pravila primjenjivih na osobne podatke koji se prenose trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji, ali i sustav koji je uspostavljen radi osiguravanja djelotvornosti takvih pravila. Učinkoviti mehanizmi provedbe iznimno su važni za djelotvornost pravila o zaštiti podataka¹¹.

2.3. Opći komentari i pitanja

2.3.1. Međunarodne obveze koje je preuzela Ujedinjena Kraljevina

21. U skladu s člankom 36. stavkom 2. točkom (c) Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva i Preporukama o kriteriju primjerenosti¹² Europska komisija pri procjeni primjerenosti razine zaštite u trećoj zemlji uzima u obzir, među ostalim, međunarodne obveze koje je treća zemlja preuzela ili druge obveze koje proizlaze iz njezina sudjelovanja u multilateralnim ili regionalnim sustavima, osobito u vezi sa zaštitom osobnih podataka, kao i provedbu tih obveza. Trebalo bi uzeti u obzir i pristupanje treće zemlje Konvenciji Vijeća Europe od 28. siječnja 1981. o zaštiti pojedinaca s obzirom na automatsku obradu osobnih podataka (dalje u tekstu „Konvencija br. 108”)¹³ i njezinu Dodatnom protokolu¹⁴.
22. **U tom smislu Odbor pozdravlja činjenicu da se Ujedinjena Kraljevina pridržava EKLP-a i da je u nadležnosti Europskog suda za ljudska prava. Osim toga, Ujedinjena Kraljevina pridržava se Konvencije br. 108 i njezina Dodatnog protokola, a 2018. je potpisala Konvenciju br. 108+¹⁵ i trenutačno radi na njezinoj ratifikaciji.**

2.3.2. Moguća buduća odstupanja okvira Ujedinjene Kraljevine za zaštitu podataka

23. Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 171. Nacrta odluke, Europska komisija mora uzeti u obzir da Ujedinjena Kraljevina nakon isteka prijelaznog razdoblja predviđenog Sporazumom o povlačenju¹⁶ primjenjuje, izvršava i upravlja vlastitim režimom zaštite podataka, a prestanak primjene povezujuće odredbe¹⁷ na temelju članka FINPROV.10A Sporazuma o trgovini i suradnji između EU-a i Ujedinjene

¹¹ Vidjeti Preporuke Odbora 01/2021 o kriteriju primjerenosti u skladu s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva, stavak 14., str. 5.

¹² Vidjeti Preporuke Odbora 01/2021 o kriteriju primjerenosti u skladu s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva, stavak 24., str. 7.

¹³ Vidjeti Konvenciju Vijeća Europe za zaštitu osoba glede automatske obrade osobnih podataka, Konvencija br. 108, 28. siječnja 1981.

¹⁴ Vidjeti Dodatni protokol uz Konvenciju Vijeća Europe za zaštitu osoba glede automatske obrade osobnih podataka, koji se odnosi na nadzorna tijela i prekogranični protok podataka, otvoren za potpisivanje 8. studenoga 2001.

¹⁵ Vidjeti Protokol o izmjeni Konvencije o zaštiti pojedinaca s obzirom na automatsku obradu osobnih podataka, (dalje u tekstu „Konvencija br. 108+”), 18. svibnja 2018.

¹⁶ Vidjeti Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (SL L 029, 31.1.2020., str. 7.).

¹⁷ Prijelazno razdoblje traje do 31. prosinca 2020., nakon čega se pravo EU-a više ne primjenjuje u Ujedinjenoj Kraljevini. „Razdoblje premošćivanja” traje najkasnije do 30. lipnja 2021. i odnosi se na dodatno razdoblje u kojem se proslijeđivanje osobnih podataka iz EU-a u Ujedinjenu Kraljevinu ne smatra prijenosom podataka.

Kraljevine¹⁸ može dovesti do izmjena ili promjena okvira za zaštitu podataka koji je procijenjen u Nacrtu odluke, kao i ostalih relevantnih saznanja.

24. Stoga je Europska komisija u Nacrt odluke odlučila uvrstiti klauzulu o vremenskom ograničenju valjanosti¹⁹, koja prestaje važiti četiri godine nakon njezina stupanja na snagu.
25. Važno je napomenuti da ovlaštenja ministara i državnog tajnika Ujedinjene Kraljevine za uvođenje sekundarnog zakonodavstva nakon isteka razdoblja premošćivanja može u budućnosti dovesti do značajnih odstupanja okvira Ujedinjene Kraljevine za zaštitu podataka od okvira EU-a.
26. Naposljetku, Ujedinjenu Kraljevinu nakon isteka prijelaznog razdoblja više ne obvezuje sudska praksa Suda EU-a i možda je više neće obvezivati već donesene presude tog suda koje se u njezinu pravnom okviru smatraju zadržanom sudskom praksom, posebice jer Ujedinjena Kraljevina nakon isteka razdoblja premošćivanja može izmijeniti zadržane propise EU-a i zbog toga što Vrhovni sud Ujedinjene Kraljevine nije vezan nikakvom zadržanom sudskom praksom EU-a²⁰.
27. **Uzimajući u obzir rizike povezane s mogućim odstupanjem okvira Ujedinjene Kraljevine za zaštitu podataka od pravne stečevine EU-a nakon isteka razdoblja premošćivanja, Odbor pozdravlja odluku Europske komisije da u Nacrt odluke uvrsti klauzulu o vremenskom ograničenju valjanosti od četiri godine. Međutim, Odbor bi ovdje želio istaknuti važnost Komisijine uloge praćenja²¹. Europska komisija zaista bi trebala neprekidno, od stupanja na snagu odluke o primjerenosti, pratiti sve relevantne događaje u Ujedinjenoj Kraljevini koji bi mogli utjecati na u osnovi istovjetnu razinu zaštite osobnih podataka prenesenih u skladu s tom odlukom. Osim toga, ako Europska komisija nakon donošenja odluke o primjerenosti ima saznanja o tome da više nije moguće osigurati primjerenu razinu zaštite u Ujedinjenoj Kraljevini, trebala bi na temelju konkretnih okolnosti poduzeti odgovarajuće mjere, tj. suspendirati ili izmijeniti odluku ili je staviti izvan snage.**
28. Odbor će uložiti velik trud kako bi obavijestio Europsku komisiju o svim relevantnim mjerama koje poduzimaju nadzorna tijela država članica za zaštitu podataka, posebno u pogledu pritužbi ispitanika u EU-u koje se odnose na prijenos osobnih podataka iz EU-a u Ujedinjenu Kraljevinu.

3. PRAVILA KOJA SE PRIMJENJUJU NA OBRADU OSOBNIH PODATAKA KOJU PROVODE NADLEŽNA TIJELA U SVRHU KAZNENOG PROGONA

3.1. Glavno područje primjene

29. Kad je riječ o uvodnim izjavama od 24. nadalje Nacrta odluke, Odbor primjećuje da Nacrt odluke o primjerenosti ne sadržava mnogo pojedinosti o aktivnostima i pravnom okviru koji se primjenjuju na agencije, osim onih u pogledu policije i njezine dužnosti izvršavanja zakonodavstva.
30. Primjerice, na str. 11. okvira Ujedinjene Kraljevine za odluke o primjerenosti s objašnjenjima²², u odjeljku F: Izvršavanje zakonodavstva, predlaže se da bi **Nacionalna agencija za kriminalitet** moglo biti

¹⁸ Vidjeti Sporazum o trgovini i suradnji između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, s druge strane (SL L 444, 31.12.2020., str. 14.).

¹⁹ Vidjeti članak 4. Nacrta odluke. Vidjeti i uvodnu izjavu 172. Nacrta odluke.

²⁰ Vidjeti članak 6. stavke od 3. do 6. Zakona o povlačenju iz Europske unije iz 2018.

²¹ Vidjeti članak 36. stavak 4. Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva.

²² Vidjeti Okvir Vlade Ujedinjene Kraljevine za odluke o primjerenosti s objašnjenjima, odjeljak F: Izvršavanje zakonodavstva, 13. ožujka 2020.

tijelo za izvršavanje zakonodavstva od posebnog interesa, koja, među ostalim, ima širi opseg kriminalističke obavještajne djelatnosti. Nacionalna agencija za kriminalitet navodi kako je njezina misija prikupljanje obavještajnih podataka iz različitih izvora kako bi maksimalno iskoristila taktičke mogućnosti i prilike za analizu i procjenu, uključujući one u pogledu presretanja komunikacije uz tehničku pomoć, partnerâ za izvršavanje zakonodavstva u Ujedinjenoj Kraljevini i inozemstvu te sigurnosnih i obavještajnih agencija²³. Nacionalna agencija za kriminalitet isto je tako jedan od glavnih sugovornika međunarodnih partnera za izvršavanja zakonodavstva i igra ključnu ulogu u razmjeni obavještajnih podataka o kaznenim djelima²⁴.

31. Odbor prima na znanje i to da obavještajna agencija Vlade, čije su djelatnosti obuhvaćene područjem primjene dijela 4. Zakona o zaštiti podataka iz 2018., tj. nacionalne sigurnosti, isto ima aktivnu ulogu u smanjenju društvene i financijske štete koju teški organizirani kriminal nanosi Ujedinjenoj Kraljevini te blisko surađuje s Ministarstvom unutarnjih poslova, Nacionalnom agencijom za kriminalitet, Poreznim i carinskim uredom Njezina Veličanstva i drugim Vladinim odjelima²⁵. Njezine aktivnosti povezane su sa suzbijanjem seksualnog zlostavljanja djece, prijevara, drugih vrsta gospodarskog kriminala, uključujući pranje novca, nezakonite upotrebe tehnologije, kiberkriminala, organiziranog imigracijskog kriminala, uključujući trgovinu ljudima, te suzbijanje nezakonitih aktivnosti krijumčarenja, kao što su krijumčarenje droga i oružja.
32. **Odbor poziva Europску komisiju da svoju analizu upotpuni analizom agencija, posebno Nacionalne agencije za kriminalitet, koje su aktivne u području izvršavanja zakonodavstva i za koje se čini da su se u svakodnevnom radu usredotočile na prikupljanje i analizu podataka, uključujući osobnih podataka. Osim toga, Odbor poziva Komisiju da detaljnije razmotri agencije kao što je obavještajna agencija Vlade, čije su djelatnosti obuhvaćene područjem primjene izvršavanja zakonodavstva i nacionalne sigurnosti, ali i pravni okvir koji se na njih primjenjuje u pogledu obrade osobnih podataka.**

3.2. Zaštitne mjere, prava i obveze

[https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/872237/F-Law-Enforcement .pdf](https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/872237/F-Law-Enforcement.pdf).

²³ Vidjeti internetske stranice Nacionalne agencije za kriminalitet, Obavještajna služba: bolji uvid u teški organizirani kriminal koji pogađa Ujedinjenu Kraljevinu, <https://www.nationalcrimeagency.gov.uk/what-we-do/how-we-work/intelligence-enhancing-the-picture-of-serious-organised-crime-affecting-the-uk>.

²⁴ Iako obavještajni podaci koje obrađuje Nacionalna agencija za kriminalitet nisu svi osobni, znatan dio mogu činiti osobne informacije, a ovdje opisane aktivnosti razlikuju se od klasičnog policijskog nadzora, stoga procjena pristupa tijela Ujedinjene Kraljevine za izvršavanje zakonodavstva osobnim podacima ne bi bila potpuna bez temeljite procjene aktivnosti Nacionalne agencije za kriminalitet. Čini se razumnim osigurati da načela zaštite podataka imaju jednako značenje u svim relevantnim tijelima za izvršavanje zakonodavstva, čime bi se pružila jasnija slika o agencijama čiji se rad temelji na podacima, kao što je Nacionalna agencija za kriminalitet. Osim toga, u dijelu „Pogled u budućnost” nastavlja se obrazloženje u kojem se navodi kako „[k]ontinuirano tražimo nove mogućnosti za prikupljanje, razvoj i poboljšavanje tradicionalnih sposobnosti kako bismo povećali količinu i kvalitetu dostupnih obavještajnih podataka koji se mogu iskoristiti u Ujedinjenoj Kraljevini i inozemstvu.” „U okviru tih aktivnosti razvijamo nove nacionalne sposobnosti za iskorištavanje podataka, primjenom ovlasti koje su povjerene agenciji Zakonom o kriminalu i sudovima kako bismo povezali podatke na različitim razinama vlasti, pristupili im i iskoristili ih.” [...] „Sve navedeno povećat će našu brzinu i fleksibilnost u odgovoru na nove prijetnje, djelovanju na proaktivan način te prikupljanju i analiziranju informacija i obavještajnih podataka o nadolazećim prijetnjama kako bismo mogli poduzeti mjere prije nego se prijetnje ostvare.”

²⁵ Vidjeti internetske stranice obavještajne agencije Vlade, misiju o teškom organiziranom kriminalu, <https://www.gchq.gov.uk/section/mission/serious-crime>.

3.2.1. Obrada na temelju „privole“ ispitanika

33. Odbor primjećuje da Europska komisija u uvodnim izjavama 37. i 38. Nacrta odluke tvrdi da se **pozivanje na suglasnost** ne smatra relevantnim kad je riječ o primjerenosti jer tijela Ujedinjene Kraljevine za izvršavanje zakonodavstva u situacijama prijenosa ne prikupljaju podatke izravno od ispitanika na temelju privole.
34. U tom smislu Odbor podsjeća da se člankom 36. stavkom 2. točkom (a) Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva zahtijeva procjena velikog broja elemenata bez ograničenja na situaciju prijenosa, uključujući „vladavinu prava, poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda, mjerodavno zakonodavstvo, i opće i sektorsko, što uključuje [...] zakonodavstvo o kaznenom pravu“.
35. U kontekstu izvršavanja zakonodavstva privola može biti pravna osnova za obradu podataka, dodatna zaštitna mjera ili, općenito govoreći, osnova za izvršavanje istražnih ovlasti koje dovode do pribavljanja osobnih podataka, primjerice privolu treće strane za pretraživanje njezinih prostora ili zaplenu sustava za pohranu podataka.
36. Uzimajući u obzir i informacije koje je Europska komisija navela u uvodnoj izjavi 38. Nacrta odluke, Odbor primjećuje da bi se za upotrebu privole, kako je izneseno u režimu Ujedinjene Kraljevine, uvijek trebalo pozvati na pravnu osnovu. To znači da u određenim posebnim okolnostima (primjerice, za uzimanje uzorka DNK-a) policija može smatrati prikladnim zatražiti privolu ispitanika čak i ako ima zakonske ovlasti za obradu podataka u svrhu istrage.
37. **Odbor poziva Europsku komisiju da pri procjeni primjerenosti treće zemlje u skladu s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva u pravilu analizira moguću upotrebu privole u kontekstu izvršavanja zakonodavstva.**

3.2.2. Prava pojedinaca

3.2.2.1. *Potvrde o nacionalnoj sigurnosti*

38. U skladu s člankom 79. Zakona o zaštiti podataka iz 2018. voditelj obrade može podnijeti zahtjev za potvrdu o nacionalnoj sigurnosti koju izdaje ministar, član kabineta, glavni državni odvjetnik ili glavni državni odvjetnik Škotske i kojom se potvrđuje da su ograničenja prava i obveza utvrđena u poglavljima 3. i 4. dijela 3. Zakona o zaštiti podataka iz 2018. nužna i razmjerna mjera za zaštitu nacionalne sigurnosti.
39. Tim se potvrdama želi pružiti veća pravna sigurnost voditeljima obrade i bit će nepobitan dokaz da je nacionalna sigurnost primjenjiva pri obradi osobnih podataka. Međutim, treba napomenuti da te potvrde nisu potrebne kako bi se moglo pozivati na ograničenja u području nacionalne sigurnosti, već je riječ o mjerama u pogledu transparentnosti²⁶.
40. Na temelju članaka 17. i 18. Priloga 20. Zakonu o zaštiti podataka iz 2018. Odbor zaključuje da je potvrda o nacionalnoj sigurnosti izdana u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka iz 1998. (dalje u tekstu „stara potvrda“) do 25. svibnja 2019. imala proširen učinak na obradu osobnih podataka u skladu sa Zakonom iz 2018. Do tog se datuma smatralo da su stare potvrde, osim ako se zamijene ili stave izvan snage, izdane u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka iz 2018. Međutim, ako ne postoji izričit datum

²⁶ Vidjeti internetske stranice Ministarstva unutarnjih poslova Ujedinjene Kraljevine, Zakon o zaštiti podataka iz 2018., Upute za potvrde o nacionalnoj sigurnosti, kolovoz 2020., https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/910279/Data_Protection_Act_2018_-_National_Security_Certificates_Guidance.pdf, str. 4.

isteka valjanosti potvrde o nacionalnoj sigurnosti izdanoj u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka iz 1998., Odbor zaključuje da će ta potvrda i dalje utjecati na obradu u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka iz 1998., osim ako ne dođe do njezina opoziva ili ukidanja²⁷. Iako je zaštita koju pružaju stare potvrde ograničena na obradu osobnih podataka u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka iz 1998., Odbor prima na znanje to da se nove potvrde o nacionalnoj sigurnosti mogu izdati u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka iz 1998. za osobne podatke koji su obrađeni u skladu s tim zakonom²⁸.

41. **Radi postizanja sveobuhvatnosti Odbor poziva Europsku komisiju da u svojem Nacrtu odluke o primjerenosti razjasni kako se potvrde o nacionalnoj sigurnosti još uvijek mogu izdati u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka iz 1998. Osim toga, Odbor poziva Europsku komisiju da u svojem Nacrtu odluke o primjerenosti opiše mehanizme nadzora i pravne zaštite kad je riječ o potvrdama izdanima u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka iz 1998. Naposljetku, Odbor poziva Europsku komisiju da u svoj Nacrt odluke o primjerenosti uključi broj postojećih potvrda izdanih u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka iz 1998. i da tom aspektu posveti posebnu pozornost.**

3.2.2.2. Automatizirano donošenje odluka u okviru Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva

42. Odbor naglašava kako se člankom 11. stavkom 3. Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva zabranjuje izrada profila koja dovodi do diskriminacije pojedinaca na temelju posebnih kategorija osobnih podataka. Međutim, Odbor primjećuje da u članku 50. Zakona o zaštiti podataka iz 2018., kojim se utvrđuju posebna pravila za automatizirano donošenje odluka, nije predviđena takva zabrana.
43. **Stoga Odbor poziva Europsku komisiju da to provjeri i svoje nalaze izričito navede u odluci o primjerenosti. Nadalje, Odbor poziva Europsku komisiju da pomno prati slučajeve povezane s automatiziranim donošenjem odluka i izradom profila.**
44. Kako je navedeno u Preporukama o kriteriju primjerenosti, „[z]akonodavstvom treće zemlje trebale bi se u svakom slučaju predvidjeti potrebne zaštitne mjere za prava i slobode ispitanika. U tom pogledu trebalo bi uzeti u obzir i postojanje mehanizma za obavješćivanje relevantnih nadležnih tijela države članice o svakoj daljnjoj obradi, kao što je upotreba prenesenih podataka za izradu profila u velikim razmjerima”²⁹.
45. **Odbor poziva Komisiju da procijeni taj element s obzirom na upute koje je naveo u svojim preporukama.**

3.2.3. Daljnji prijenosi

46. U skladu s Preporukama o kriteriju primjerenosti, daljnji prijenosi osobnih podataka od prvotnog primatelja u neku drugu treću zemlju ili međunarodnu organizaciju ne smiju ugroziti razinu zaštite fizičkih osoba čiji se podaci prenose, a koja je osigurana u Uniji. Stoga bi takvi daljnji prijenosi podataka trebali biti dopušteni samo ako je osiguran kontinuitet razine zaštite zajamčene pravom EU-a. Kad je riječ o prijenosu osobnih podataka iz tijela Ujedinjene Kraljevine za izvršavanje zakonodavstva u treću zemlju, Odbor smatra da se odredbama iz poglavlja 5. u dijelu 3. i posebno članka 73. Zakona o zaštiti

²⁷ Vidjeti internetske stranice Ministarstva unutarnjih poslova Ujedinjene Kraljevine, Zakon o zaštiti podataka iz 2018., Upute za potvrde o nacionalnoj sigurnosti, kolovoz 2020., str. 5.

²⁸ Vidjeti internetske stranice Ministarstva unutarnjih poslova Ujedinjene Kraljevine, Zakon o zaštiti podataka iz 2018., Upute za potvrde o nacionalnoj sigurnosti, kolovoz 2020., str. 5.

²⁹ Vidjeti Preporuke Odbora 01/2021 o kriteriju primjerenosti u skladu s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva, stavci 59., 60. i 61.

podataka iz 2018. u načelu pruža razina zaštite koja je u osnovi istovjetna onoj koja se jamči pravom EU-a, kao što je istaknula Europska komisija u svojoj procjeni.

47. Prvo, u članku 73. stavku 1. točki (b) Zakona o zaštiti podataka iz 2018. predviđa se da voditelj obrade ne smije prenositi osobne podatke trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji osim „ako je država članica koja nije Ujedinjena Kraljevina osobne podatke prvobitno prenijela ili na neki drugi način stavila na raspolaganje voditelju obrade ili drugom nadležnom tijelu i ako je ta država članica ili bilo koja druga osoba, koja ima sjedište u toj državi članici i nadležno je tijelo za potrebe Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva, odobrila prijenos u skladu s pravom države članice.” Čini se da su takve odredbe u skladu s Preporukama Odbora o kriteriju primjerenosti, kojima se propisuje da se mora uzeti u obzir i postojanje mehanizma u okviru kojeg se nadležna tijela države članice obavješćuju o takvom daljnjem prijenosu podataka te ga odobravaju. Prvotni primatelj podataka prenesenih iz EU-a trebao bi biti odgovoran i moći dokazati da je relevantno nadležno tijelo države članice odobrilo daljnji prijenos te da su osigurane odgovarajuće zaštitne mjere za daljnje prijenose podataka u slučaju nepostojanja odluke o primjerenosti za treću zemlju u koju bi se podaci dalje prenosili. „U tom kontekstu trebalo bi uzeti u obzir postojanje obveze da se uvedu relevantne oznake za postupanje koje su definirala tijela država članica koja provode prijenos podataka”³⁰.
48. **Odbor poziva Komisiju da procijeni taj element s obzirom na upute koje je naveo u svojim Preporukama o primjerenosti.**
49. Drugo, kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 81. Nacrta odluke, državni tajnik Ujedinjene Kraljevine nakon savjetovanja s povjerenikom za informiranje³¹ ovlašten je utvrditi pruža li treća zemlja (ili područje ili sektor unutar treće zemlje) ili međunarodna organizacija primjerenu razinu zaštite osobnih podataka, a to može učiniti i na temelju opisa te zemlje, područja, sektora ili organizacije. Pri procjeni primjerenosti razine zaštite državni tajnik Ujedinjene Kraljevine mora uzeti u obzir iste elemente koje je Europska komisija dužna procijeniti u skladu s člankom 36. stavkom 2. točkama (a), (b) i (c) Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva, koji se tumače zajedno s uvodnom izjavom 67. te direktive i zadržanom sudskom praksom EU-a. To znači da će relevantni standardi za procjenu primjerene razine zaštite u trećoj zemlji biti informacije o tome osigurava li predmetna treća zemlja razinu zaštite koja je „u osnovi istovjetna” onoj zajamčenoj u Ujedinjenoj Kraljevini. Iako Odbor primjećuje sposobnost Ujedinjene Kraljevine da u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka iz 2018. utvrdi pružaju li područja primjerenu zaštitu na temelju okvira Ujedinjene Kraljevine za zaštitu podataka, želi istaknuti da ta potonja područja do ovog trenutka možda neće imati koristi od odluke o primjerenosti koju donosi Europska komisija i kojom se utvrđuje razina zaštite „u osnovi istovjetna” onoj zajamčenoj u EU-u. To može dovesti do mogućih rizika u pogledu zaštite osobnih podataka prenesenih iz EU-a, posebno u slučaju odstupanja okvira Ujedinjene Kraljevine za zaštitu podataka od pravne stečevine EU-a u budućnosti. Potrebno je napomenuti kako je u srpnju 2020. u povijesnom predmetu Suda EU-a *Schrems II*³² Odluka SAD-a o sustavu zaštite privatnosti proglašena nevaljanom i da se prema Sudu EU-a ne može smatrati da pravni okvir SAD-a pruža razinu zaštite koja je u osnovi istovjetna onoj u EU-u. Međutim, Ujedinjenu Kraljevinu možda više neće obvezivati već donesene presude Suda EU-a, koje se u pravnom okviru Ujedinjene Kraljevine smatraju zadržanom sudskom praksom, posebice jer

³⁰ Vidjeti Preporuke Odbora 01/2021 o kriteriju primjerenosti u skladu s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva, stavci 55. i 56.

³¹ Vidjeti članak 182. stavak 2. Zakona o zaštiti podataka iz 2018. Vidjeti i Memorandum o razumijevanju o ulozi povjerenika za informiranje u pogledu novih procjena primjerenosti Ujedinjene Kraljevine, <https://ico.org.uk/about-the-ico/news-and-events/news-and-blogs/2021/03/secretary-of-state-for-the-department-for-dcms-and-the-information-commissioner-sign-memorandum-of-understanding/>.

³² Vidjeti presudu Suda EU-a, predmet C-311/18, *Data Protection Commissioner protiv Facebook Ireland Limited i Maximillian Schrems*, 16. srpnja 2020., ECLI:EU:C:2020:559 (dalje u tekstu „predmet *Schrems II*”).

Ujedinjena Kraljevina nakon isteka razdoblja premošćivanja može izmijeniti zadržane propise EU-a i zbog toga što Vrhovni sud Ujedinjene Kraljevine nije vezan nikakvom zadržanom sudskom praksom EU-a³³.

50. **Stoga Odbor poziva Europsku komisiju da pomno prati postupak i kriterije tijela Ujedinjene Kraljevine za procjenu primjerenosti s obzirom na druge treće zemlje, posebno u pogledu trećih zemalja za koje EU smatra da nisu u skladu s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva.**
51. Ako Europska komisija utvrdi da u trećoj zemlji koju Ujedinjena Kraljevina smatra primjerenom ne postoji razina zaštite koja je u osnovi istovjetna onoj zajamčenoj u Europskoj uniji u skladu s člankom 36. Direktive o zaštiti podatka pri izvršavanju zakonodavstva, **Odbor poziva Europsku komisiju da poduzme sve potrebne korake, kao što je izmjena odluke o primjerenosti za Ujedinjenu Kraljevinu radi uvođenja posebnih zaštitnih mjera za osobne podatke koji potječu iz EU-a i/ili razmatranje suspenzije odluke o primjerenosti ako podaci preneseni iz EU-a u Ujedinjenu Kraljevinu podliježu daljnjim prijenosima u predmetne treće zemlje na temelju uredbe o primjerenosti za Ujedinjenu Kraljevinu.**
52. **Naposljetku, s obzirom na međunarodne sporazume koje je Ujedinjena Kraljevina sklopila ili će sklopiti u budućnosti i mogući pristup nadležnih tijela trećih zemalja stranaka tih sporazuma osobnim podacima iz EU-a, Odbor preporučuje da Europska komisija ispita uzajamno djelovanje okvira Ujedinjene Kraljevine za zaštitu podataka i njezinih međunarodnih obveza, posebno kako bi se osigurao kontinuitet razine zaštite u pogledu daljnjih prijenosa osobnih podataka drugim trećim zemljama prenesenih iz EU-a u Ujedinjenu Kraljevinu na temelju odluke o primjerenosti za Ujedinjenu Kraljevinu, te da neprekidno prati i, ako sklapanje međunarodnih sporazuma između Ujedinjene Kraljevine i trećih zemalja dovodi do rizika od narušavanja razine zaštite osobnih podataka koja se pruža u EU-u, prema potrebi poduzima mjere.** Primjerice, Europska komisija pozvala se na to da bi Sporazum između Ujedinjene Kraljevine i SAD-a u okviru Zakona CLOUD³⁴ mogao utjecati na daljnje prijenose u SAD koje vrše pružatelji usluga u Ujedinjenoj Kraljevini, **a Odbor naglašava da bi stupanje na snagu tog Sporazuma moglo utjecati i na daljnje prijenose iz tijela Ujedinjene Kraljevine za izvršavanje zakonodavstva, posebno u pogledu izdavanja i prijenosa naloga u skladu s člankom 5. Sporazuma.**
53. Odbor smatra i kako sklapanje budućih sporazuma s trećim zemljama radi suradnje u izvršavanju zakonodavstva, čime se pruža pravna osnova za prijenos osobnih podataka tim zemljama, isto tako može značajno utjecati na uvjete daljnjeg dijeljenja prikupljenih informacija jer takvi sporazumi, kao što je procijenjeno, mogu utjecati na pravni okvir Ujedinjene Kraljevine za zaštitu podataka.
54. **Stoga Odbor preporučuje da Europska komisija neprekidno prati hoće li sklapanja budućih sporazuma između Ujedinjene Kraljevine i trećih zemalja utjecati na primjenu zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine o zaštiti podataka i mogu li dovesti do daljnjih ograničenja ili izuzeća u pogledu daljnjeg dijeljenja, upotrebe i otkrivanja u inozemstvu informacija koje su prikupljene u svrhe izvršavanja zakonodavstva. Odbor smatra da su takve informacije i procjena ključni kako bi se omogućilo sveobuhvatno preispitivanje razine zaštite koja se pruža na temelju zakonodavnog okvira i prakse Ujedinjene Kraljevine u pogledu otkrivanja u inozemstvu.**

³³ Vidjeti članak 6. stavke od 3. do 6. Zakona o povlačenju iz Europske unije iz 2018.

³⁴ Vidjeti Sporazum između Vlade Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o pristupu elektroničkim podacima u svrhu borbe protiv teških kaznenih djela, Washington, SAD, 3. listopada 2019., <https://www.gov.uk/government/publications/ukusa-agreement-on-access-to-electronic-data-for-the-purpose-of-counteracting-serious-crime-cs-usa-no62019>.

55. Konačno, Odbor primjećuje da u skladu s člankom 76. stavkom 4. točkom (b) Zakona o zaštiti podataka iz 2018. (Prijenosi na temelju posebnih okolnosti), tijela Ujedinjene Kraljevine za izvršavanje zakonodavstva mogu prenijeti osobne podatke trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji kad je prijenos „potreban za dobivanje pravnih savjeta u pogledu bilo koje svrhe povezane s izvršavanjem zakonodavstva”. **Odbor ističe da članak 38. Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva ne sadržava odgovarajuću odredbu, stoga poziva Europsku komisiju da pojasni što se podrazumijeva pod pojmom „pravni savjet” i koje se vrste osobnih podataka razmjenjuju u takvim slučajevima.**

3.2.4. Daljnja obrada, uključujući daljnje dijeljenje u svrhe nacionalne sigurnosti

56. U svojim Preporukama o kriteriju primjerenosti Odbor je naglasio da bi za daljnju obradu ili otkrivanje podataka prenesenih iz EU-a u druge svrhe osim za potrebe izvršavanja zakonodavstva, kao što su potrebe nacionalne sigurnosti, isto tako trebalo zakonom propisati da trebaju biti nužni i proporcionalni. Kao što je procijenila Europska komisija u svojem Nacrtu odluke, člankom 36. stavkom 3. Zakona o zaštiti podataka iz 2018., Zakonom o digitalnom gospodarstvu iz 2017., Zakonom o kriminalu i sudovima iz 2013. i Zakonom o teškim kaznenim djelima iz 2017. utvrđuje se jasan pravni okvir kojim se dopušta daljnje dijeljenje, pod uvjetom da takvo daljnje dijeljenje bude u skladu s pravilima utvrđenima u Zakonu o zaštiti podataka iz 2018.
57. U kontekstu osobnih podataka prenesenih iz EU-a koji se dalje obrađuju u druge svrhe Odbor primjećuje da Europska komisija nije procijenila postoje li mehanizmi nadležnih tijela Ujedinjene Kraljevine za izvršavanje zakonodavstva u okviru kojih se nadležna tijela država članica obavješćuju o mogućoj daljnjoj obradi podataka. Međutim, u Preporukama o primjerenosti to se smatra elementom koji je potrebno uzeti u obzir³⁵. Osim toga, postojanje takvih mehanizama za obavješćivanje relevantnih nadležnih tijela država članica o daljnjoj obradi podataka u svrhu izvršavanja zakonodavstva isto se tako smatra elementom koji treba uzeti u obzir u skladu s Preporukama Odbora o primjerenosti³⁶.
58. **Stoga Odbor poziva Europsku komisiju da svoju analizu upotpuni informacijama o postojanju mehanizama kojima se tijela Ujedinjene Kraljevine za izvršavanje zakonodavstva služe da bi relevantna nadležna tijela država članica obavijestila o mogućoj daljnjoj obradi podataka prenesenih iz EU-a.**
59. Nadalje, kad je riječ o dijeljenju podataka koje u svrhe nacionalne sigurnosti prikuplja nadležno tijelo za provedbu kaznenog zakona zajedno s obavještajnom agencijom, pravna osnova na temelju koje se odobrava daljnje dijeljenje je Zakon o suzbijanju terorizma iz 2008. U tom smislu Odbor primjećuje da područje primjene i odredbe članka 19. Zakona o suzbijanju terorizma iz 2008. nisu u potpunosti razmotrene u procjeni Europske komisije i da mogu podrazumijevati daljnju širu upotrebu, posebno u pogledu članka 19. stavka 2. Zakona o suzbijanju terorizma iz 2008., kojim se propisuje da „[i]nformacije koje je pribavila bilo koja obavještajna služba u vezi s izvršavanjem jedne od svojih funkcija ta služba može upotrebljavati u vezi s izvršavanjem bilo koje od svojih ostalih funkcija.” U tom smislu, Odbor naglašava da bi nakon daljnje obrade ili otkrivanja podaci trebali imati istu razinu zaštite kao kad ih je prvotno obradilo nadležno tijelo koje ih je zaprimilo.

3.3. Nadzor i provedba

³⁵ Vidjeti Preporuke Odbora 01/2021 o kriteriju primjerenosti u skladu s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva, stavak 41. i bilješka 39.

³⁶ Vidjeti Preporuke Odbora 01/2021 o kriteriju primjerenosti u skladu s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva, stavak 40.

60. Odbor primjećuje da je, uz povjerenika za informacije, za nadzor tijela kaznenog progona zadužen i niz drugih povjerenika. U Nacrtu odluke o primjerenosti spominju se povjerenik za istražne ovlasti, povjerenik za zadržavanje i upotrebu biometrijskog materijala te povjerenik za nadzorne kamere. U tom je kontekstu potrebno napomenuti kako je Sud EU-a više puta naglasio potrebu za neovisnim nadzorom. Povjerenik za istražne ovlasti izrazito je važan kad je riječ o pristupu osobnim podacima prenesenima u Ujedinjenu Kraljevinu. Prema shvaćanju Odbora povjerenik za istražne ovlasti takozvani je „pravosudni povjerenik”, a na njega i ostale pravosudne povjerenike, koji imaju sudačku neovisnost i kad rade kao povjerenici, upućuje se u kontekstu poglavlja o nacionalnoj sigurnosti. Kad je riječ o Uredu povjerenika za istražne ovlasti, u uvodnoj izjavi 245. Nacrta odluke Europska komisija objašnjava kako on djeluje samostalno iako ga financira Ministarstvo unutarnjih poslova.
61. Osim toga, povjerenik za istražne ovlasti nadležan je i za *ex post* nadzor nadzornih mjera. Međutim, čini se da u okviru te funkcije povjerenik ima ulogu davanja preporuka u slučajevima neusklađenosti i obavješćivanja ispitanika u slučaju ozbiljne pogreške ako je u javnom interesu da se osoba obavijesti.
62. Odbor u Nacrtu odluke nije pronašao dodatne naznake procjene neovisnosti povjerenika za zadržavanje i upotrebu biometrijskog materijala, kao ni povjerenika za nadzorne kamere.
63. **Europska komisija poziva se da procijeni neovisnost povjerenika za zadržavanje i upotrebu biometrijskog materijala i povjerenika za nadzorne kamere te da dodatno procijeni neovisnost pravosudnih povjerenika i ako povjerenik (više) ne obnaša dužnosti suca.**